

Prædiken til 5. søndag efter trinitatis

Luk. 5, 1-11

For et par år siden blev der udgivet en bog med 286 nye bønner til Gud. Den hedder "Himlen i mine fodsåler" og er skrevet i et hverdagsagtigt, moderne sprog, som er lige til at gå til. Man har bevidst undgået højtidelige vendinger, og har forsøgt at komme uden om traditionelle kirkelige og teologiske begreber. Ønsket har været at vise, at det slet ikke er så svært at bede til Gud, som man måske bilder sig ind, og at man ikke behøver at bruge bestemte, traditionelle ord for at henvende sig til ham. Man skal bare tale frit fra leveren om det, som tynger og bekymrer, i sit almindelige, dagligdags sprog. "Herre / Jeg springer alle åndelighederne over /Og hele den vamble tone / giv mig hvad jeg har brug for / Nu / Eller jeg bliver skidesur". Står der f.eks. i en af bønnerne. I en anden bøn lyder det: Gud / nu er det blevet hverdag igen /Han er krævende / det hele går op i amning, legetøj og lorlebleer / Der er ikke noget tilbage til os/ når han har fået hvad han skal have/Pas på os så vi ikke giver slip".

Måske får de nye bønner flere til at bede til Gud, måske gør de ikke, men uanset hvad, er vi vel nødt til at spørge os selv, hvad det betyder for vores forhold til Gud, at vi taler til

ham, præcis på samme måde som vi taler til hinanden? Er ordet "skidesur" passende i den sammenhæng – og "lorleblee"? Det betyder noget, hvordan man taler og udtrykker sig. Ikke bare i forhold til Gud, men også mennesker imellem. De fleste har oplevet, hvor ualmindelig ubehageligt det er at blive talt ned til eller grimt til. Der skal faktisk ikke så meget til, før man føler sig degraderet og trådt på og regnet for ingenting. Også selv om ordene bliver slynget ud, tankeløst og hurtigt, i vrede eller ophidselse. Det handler om noget så elementært som respekt. Har man respekt, taler man pænt. Så gør man sig umage. Det er f.eks. ikke spor usædvanligt at opleve, hvordan børn kan kalde deres forældre de værste ting, men når de taler til deres bedsteforældre, er sproget rensset for den slags. Børn ved godt, at bedsteforældre skal behandles ordentligt. Og spørgsmålet er, om man ikke burde skelne på samme måde, når det gælder Gud. Fortjener han ikke den samme respekt, og er det ikke netop ved at tale - ikke nødvendigvis højtideligt - men i det mindste pænt og ordentligt, at vi opretholder respekten og ærefrygten for ham, som vi hylder som vores skaber og frelser? Der er, undskyld mig, ik-

ke meget ærefrygt i ordet ”skidesur”. Ingen ærbødighed. Og dermed ingen ydre tilkendegivelse af, at vi regner Gud for hellig og ophøjet.

Peter, der senere bliver apostel, men som på dette tidspunkt i historien stadig er en fattig fisker med et fortvivlende tomt garn, ville uden tvivl blive målløs, hvis han hørte, hvordan vi 2011 taler til Gud. Han ville blive rystet i sin grundvold. Og det er ikke, fordi han ikke ved, at man kan blive rasende på Gud, når det ikke går, som man ønsker sig, for Peter har efter al sandsynlighed hørt Jobs Bog læst op i synagogen flere gange. Men Peter er fuld af ærefrygt for Gud. Han er vokset op med ærefrygten; den er en naturlig del af hans verdenssyn, og da han møder Jesus den morgen ved Genesaret sø og oplever, hvordan garnene fyldes til bristepunktet af fisk, kaster han sig automatisk til jorden som et tegn på sin underkastelse og siger: ”Gå bort fra mig, Herre, for jeg er en syndig mand”. Her er ingen ”giv mig dit, og giv mig dat, for ellers bliver jeg skidesur”. Her er kun en enorm ydmyghed, som markerer hvor lille og uanseelig Peter føler sig i forhold til Guds søn, der kan udvirke den slags undere midt i morgensolen. Hans opførsel virker i dag fremmedartet, ja, måske ligefrem patetisk. At kaste sig ned på den måde! Det er overdrevet i vore øjne. Vi forbinder den slags med de meget gamle dage, hvor folk knælede med bøjet hoved foran konger og dronninger som tegn på deres underkastelse, men for Peter handler det ikke om en indstuderet opførsel. Den falder ham helt naturligt.

Der er sket et skred i vores opfattelse af

Gud og Jesus Kristus, siden Peter levede. Det viser sig på flere måder, og de nye bønner er kun et eksempel blandt flere. En af redaktørerne bag bønnebogen skriver i en kronik i forbindelse med udgivelsen: ”Jeg beder ikke til en fjern mirakelmager, men til den Gud, der blev menneske, og som kender menneskers vilkår, i troen på, at han er ganske nær og kender mig – også uden at jeg beder. Han går med mig i mit liv, uanset hvordan det former sig”. Jeg kan ikke være mere enig. Det at Gud blev menneske i Jesus Kristus og tog et liv på sig, som til forveksling ligner vores med fødsel og død og al den modgang og glæde, som ligger derimellem, er en fantastisk tryghed og styrke. Spørgsmålet er blot, om vi i begejstringen over Jesu menneskelighed mister blikket for hans guddommelighed og dermed glemmer den afgrundsdybe forskel, der er imellem os. Og om det er grunden til, at ærefrygten for ham er dalende?

I dagens tekst udbryder Peter med forfærdelse i stemmen. ”Gå bort fra mig, Herre, for jeg er en syndig mand”. Langt senere, da Peter er blevet en af Jesu nærmeste disciple opstår en situation, hvor Jesus afviser ham med ordene: ”Vig bag mig, Satan! Du vil bringe mig til fald”. De to udbrud, som lyder henholdsvis i begyndelsen og i afslutningen af beretningen om Jesus, minder utrolig meget om hinanden. I det ene afviser Peter Jesus. I det andet afviser Jesus Peter. I dem begge er begrundelsen Peters menneskelige anlæg for at fejle, og dvs. hans syndighed. De to udtryk, som i bund og grund siger det samme, udspringer af, at menneske og Gud er grundlæggende forskellige. Vi vil aldrig

forstå Gud til bunds, selv om han blev menneske for vores skyld. Der er stadig dunkle sider hos ham, som vi ikke fatter, måske ikke engang har set et lille glimt af. Han har ikke udtømt sit fulde væsen i Jesus Kristus, og vi kan aldrig hævde, at vi har set det fulde omfang af hans formåen. Han er uudgrundelig, eller uransagelig som det hedder med et lidt gammeldags udtryk, og det er i sig selv en temmelig frygtindgydende erkendelse, som bør give sig udslag i ærbødighed. Det handler ikke om, at vi skal være bange for ham. Det ville være en modsigelse, hvis evangeliet fyldte os med angst for, at han en dag vil vise sig at være en helt anden end den kærlighedens og tilgivelsens Gud, som han åbenbarer i Kristus. Men derfor kan vi godt frygte ham i betydningen af at have ærefrygt for ham. Ærefrygt er et godt ord, for det handler om at anerkende Guds umådelige storhed, som overstiger alt, hvad vi kender og begriber. Og ærefrygten kan dårligt vise sig som andet end ydmyghed. Som det skete for Peter, der ikke bare faldt ned på sine bare knæ, men oven i købet tilføjede: ”Gå bort fra mig, Herre, for jeg er en syndig mand”. Han følte sig så lille og ubetydelig overfor Jesus, at han måtte lægge afstand.

I en af de nye bønner står der: ”Det med at vi skal være gode mod hinanden og dyrene og al den jesusermoullade / fri mig for alt det”. ”Jesusermoullade”! er det et passende udtryk, når det er møntet på Gud? Det er smart, og sjovt. Og moderne, men er det ærbødigt? Lykkeligt for os, at Gud ikke er nøjeregnende, men hører bønnen og forstår den, uanset ord og udtryk. Værre, at vi ikke

evner at bøje os ydmygt og ærbødigt for ham, der gav sit liv, for at vi skulle leve.

Amen

Henriette Bacher Lind

Skt. Nicolai, Kolding

Salmer:

15, 448, 147,1-6 – 577, 320, 30

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk